

е разказалъ цѣлата случка съ непристорена искреностъ. Капитанъ Софрониевъ отъ гвардейския полкъ, който е командувалъ атаката на двата ескадрона сръщу Доксатъ, ясно разправя за участието, което е взелъ въ тая случка и ни показва рапорти на свойте разѣзи, написани съ моливъ на официални бланки (Приложение 15). Въ едно писмено показание поруч. Милевъ ни излага това, което той е узналъ за дѣйствието на кавалерията, а подполковникъ Бърневъ обяснява деденитѣ отъ него воени разпоредби. Тия четири показания убѣдиха комисията, че гърцитѣ, безъ никакво съмнение, сѫ били уредили между градското население грамадно воено движение, че Доксатъ му е билъ единъ отъ центровете и че тамъ е имало събрани нѣколко стотици въоружени хора. Прѣдизвикването е дошло отъ страна на гърцитѣ: не само че тѣ били вече дали примѣръ, като изклели по варварски начинъ мирнитѣ мюсюлмани, но още повече тѣ били успѣли въ самия Доксатъ да турятъ ржка на единъ български обозъ. Българскиятъ генераленъ щабъ билъ, прочее, въ правото си, като заповѣдалъ да се атакуватъ възстаналите гърци, концентрирани въ Доксатъ. Отъ рапорта на капитанъ Софрониевъ се вижда, че неговите войници намѣрили въ тия грѣцки андарти упорито съпротивление: единъ отъ ескадроните му ималъ прѣзъ врѣме на атаката 17 души убити и 24 ранени. Прѣзъ прѣстрѣлката, която ги разпрѣснала окончателно, той мисли, че неговите войници убили най-малко 150 гърци, а, може би, и два пъти повече и всички тѣ били въоружени и се сражавали.

Мѣжно е да се вѣрва, че нередовни войски и безъ боева опитностъ сѫ могли да се противявятъ на кавалерията до толкова, щото да се оправдае това клане. Прѣзъ врѣме на атаката една жена била ранена (Приложение 16). Капитанъ Софрониевъ прибавя, че неговите хора взели и плѣници. Той ги повѣрилъ на селени турци, които прииждали отъ околните села, възбудени отъ насилията, които гърцитѣ били извѣршили надъ тѣхните съсѣди. Той позволилъ на тия турци да отниматъ оръжията, които биха намирали у побѣдените възстанали гърци. Това било равносилно на заповѣдъ да се колятъ плѣницитѣ. Всичките тия турци имали да тѣрсятъ смѣтка отъ гърцитѣ за прѣсни изтѣпления: тѣ били дошли въ Доксатъ съ ариергарда на българската войска, съ цѣль да плячкосватъ и да си отмѣщаватъ. Кавалерията оперирала вѣнъ отъ селото. Войските, които били влѣзли въ него, се състоели въ большинството си отъ български мюсюлмани (помаци)*). Тия войници, възбудени отъ експлодирането на една фабрика за патрони въ селото, почнали да убиватъ безразборно всички жители, които срѣщали изъ улиците, включително нѣколко дѣца. При това, този полкъ останалъ малко врѣме въ Доксатъ.

Рапортътъ на поручикъ Милевъ приписва това клане на турцитѣ и твѣрди, че двама отъ тѣхъ били смъртно наказани за прѣстѣпленията си.

*) Споредъ г. Добревъ, който, очевидно, е най-откровения свидѣтель.